

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **Mgr. D. D.**, zast. Mgr. Luděk Strakou, advokátem sídlem Národních hrdinů 12/1, Břeclav, proti žalovanému: **Okresní státní zastupitelství ve Vyškově**, sídlem Svatopluka Čecha 439/14, Vyškov, ve věci ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení o žádosti žalobce o informace ze dne 18. 6. 2020, doplněné podáním ze dne 23. 6. 2020, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2021, čj. 29 A 167/2020-86,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2021, čj. 29 A 167/2020-86, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Luděku Strakovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 18. 6. 2020 žalobce, prostřednictvím svého zmocněnce Cannabis is The Cure, z.s., požádal žalovaného o vydání stanoviska k pěti otázkám vztahujícím se k obžalobě podané proti žalobci 6. 4. 2020 a projednávané Okresním soudem v Prostějově pod sp. zn. 2 T 50/2020. Následně 23. 6. 2020 svoji žádost doplnil o další tři otázky. Žalovaný tato podání v souladu s § 59 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), dle jejich obsahu vyhodnotil jako podání týkající se probíhajícího trestního řízení. V tomto smyslu na tato podání dozorující státní zástupkyně reagovala

vyrozuměním z 20. 7. 2020, čj. ZT 55/2019-966, v němž na část dotazů odpověděla a ve zbylé části žalobce zpravila o dalším postupu.

[2] Žalobce se 21. 7. 2020 na žalovaného obrátil podáním označeným jako žádost o přijetí opatření k ochraně proti nečinnosti dle § 80 správního řádu, neboť žalovaný jako povinný subjekt nevydal požadované informace. Žalovaný podání dle jeho obsahu vyhodnotil jako stížnost na průtahy při plnění úkolů státního zastupitelství ve smyslu § 16b odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství. Okresní státní zástupce ve Vyškově přípisem z 24. 7. 2020, čj. SPR 274/2020-33, stížnost shledal nedůvodnou, jelikož dozorová státní zástupkyně na žádost žalobce reagovala, a proto se nedopustila průtahů při plnění úkolů státního zastupitelství.

[3] Podáním z 30. 7. 2020 žalobce požádal o přezkum sdělení z 24. 7. 2020 s odůvodněním, že mu stále nebyly poskytnuty požadované informace. Nadto, okresnímu státnímu zástupci ani nepříslušelo posoudit jeho žádost o přijetí opatření k ochraně proti nečinnosti, neboť věc spadá do správního řízení. Krajský státní zástupce v Brně podání posoudil jako žádost o přezkoumání vyřízení stížnosti na průtahy a přípisem z 6. 8. 2020, čj. 1 SPR 258/2020-4, se plně ztotožnil se závěry okresního státního zástupce. Uvedl, že podání žalobce z 18. 6. 2020 doplněné 23. 6. 2020 bylo správně vyřízeno mimo rámec řízení o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, neboť nesplňovalo zákonné podmínky pro zahájení tohoto řízení ve smyslu § 14 odst. 2 tohoto zákona. V řízení podle § 16b zákona o státním zastupitelství je hodnocena pouze včasnost plnění úkolů státního zastupitelstvím nikoli jejich obsah.

[4] Žalobce se dále obrátil na Úřad pro ochranu osobních údajů (dále „ÚOOÚ“) se stížností na nečinnost. ÚOOÚ však přípisem z 8. 9. 2020, čj. UOOÚ-03662/202-2, žalobce vyrozuměl, že pokud žalovaný původní podání nevyhodnotil jako žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím a tedy nevedl žádné řízení podle tohoto zákona, nemá ÚOOÚ žádné oprávnění do řízení a rozhodnutí zasahovat.

[5] Následně žalobce podal ke Krajskému soudu v Brně žalobu na ochranu proti nečinnosti, kterou brojil proti nečinnosti žalovaného „*při vydání stanoviska / informace na žádost žalobce ze dne 18. 6. 2020 doplněné dne 23. 6. 2020 v rozporu s judikaturou NSS ČR dne 14. 1. 2015 čj. 10 As 117/2014-64 a informačním zákonem*“. Upřesnil, že věc souvisí s trestním řízením, které bylo vedeno proti žalobci u Okresního soudu v Blansku pod sp. zn. 14 T 108/2020. Namítl, že jeho žádost z 18. 6. 2020 doplněná 23. 6. 2020 měla být správně posouzena podle zákona o svobodném přístupu k informacím, nikoli v režimu zákona o státním zastupitelství. V důsledku nesprávného postupu žalovaného hodnotil okresní státní zástupce ve Vyškově žalobcovu žádost o přijetí opatření k ochraně proti nečinnosti v rozporu s jejím obsahem a odmítl ji. Krajský státní zástupce v Brně pak předchozí nezákonné jednání potvrdil. Žalobce se žalobou domáhal, aby krajský soud žalovanému uložil povinnost do 30 dnů od právní moci rozhodnutí ve věci vydat „*stanovisko a informace uvedené v žádosti žalobce dne 18. 6. 2020 pod bodem 1-5 a v doplnění žádosti dne 23. 6. 2020 pod bodem 7^a*“.

[6] Krajský soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 4 odst. 1 písm. b) a § 2 téhož zákona. Dospěl totiž k závěru, že i v důsledku nejasného žalobcova podání žalovaný ve věci legitimně vystupoval především jako orgán činný v trestním

pokračování

řízení, resp. jako orgán postupující primárně dle trestního řádu a zákona o státním zastupitelství, nikoli jako správní orgán dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Nebyla tak splněna podmínka řízení v podobě pravomoci správních soudů a tento nedostatek je neodstranitelný. Podle krajského soudu ani postup při vyřizování stížnosti podle § 16b zákona o státním zastupitelství nepředstavuje výkon působnosti orgánu veřejné správy směrem k veřejným subjektivním právům fyzických či právnických osob.

II. Obsah kasační stížnosti

[7] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Soudem ustanovený zástupce tuto kasační stížnost doplnil a namítl, že usnesení krajského soudu spočívá na nesprávných skutkových i právních závěrech, které jsou navíc zcela nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Nepřezkoumatelným je konkrétně závěr v bodě 24 napadeného usnesení o odmítnutí žaloby pro nesplnění podmínek řízení. Krajský soud jej nijak neodůvodnil, neboť neuvedl, které obligatorní podmínky řízení nebyly v dané věci splněny, ani nevysvětlil, proč se mělo jednat o nedostatek neodstranitelný. Není tak zřejmé, jak k takovému závěru krajský soud dospěl.

[9] Vzhledem k tomu, že krajský soud citoval § 79 odst. 1 s. ř. s., může se stěžovatel toliko domnívat, že důvodem odmítnutí žaloby byla skutečnost, že bezvýsledně nevyčerpal prostředky k ochraně proti nečinnosti žalovaného. I v takovém případě by však bylo napadené usnesení nepřezkoumatelné, jelikož neobsahuje žádné důvody pro závěr o nevyčerpání takových prostředků ochrany. Navíc, jak je patrné z průběhu řízení před žalovaným, stěžovatel prostředky ke své ochraně bezvýsledně vyčerpал.

[10] Pokud krajský soud žalobu odmítl proto, že stěžovatelovo podání z 18. 6. 2020 doplněné 23. 6. 2020 adresované žalovanému nebylo žádostí o informaci podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a že žalovaný nevystupoval jako správní orgán v postavení povinného subjektu, považuje stěžovatel takové závěry za nesprávné. Stěžovatel poukázal na krajským soudem citovaný rozsudek NSS z 15. 11. 2012, čj. 4 Aps 1/2012-55, podle nějž státní zastupitelství při vyřizování žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím vystupuje jako správní orgán. Vzhledem k tomu, že podání stěžovatele bylo dle svého obsahu žádostí o informace podle uvedeného zákona, měl žalovaný v projednávaném případě postavení správního orgánu. Podle § 14 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím stačí, je-li z obsahu žádosti zřejmé, že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona. Není tak nutné, aby byl na uvedený zákon výslovně vyjádřen odkaz, jak chybně uvedl krajský soud v bodě 16 napadeného usnesení. Nic takového nestanoví ani manuál k podávání žádosti o informace na složky resortu justice, tj. včetně státního zastupitelství, podle zákona o svobodném přístupu k informacím dostupný na <https://www.justice.cz/chci-zadat-o-informace-podle-zakona-c-1061999>.

[11] Zákon o svobodném přístupu k informacím vychází z principu neformálnosti a minimálních nároků na postup žadatele o poskytnutí informací, což se projevuje mj. i tím, že nedostatek některé z obsahových náležitostí žádosti podle § 14 odst. 2 tohoto

zákona nemusí vždy bránit jejímu vyřízení. Jestliže měl žalovaný či jemu nadřízený správní orgán pochybnosti o povaze stěžovatelovy žádosti, měli jej vyzvat k jejímu upřesnění. Ostatně, sám krajský soud učinil závěr, že žádost byla nejasná. K závěru krajského soudu, že se správní orgány mohly legitimně domnívat, že žádost stěžovatele není žádostí ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, a že není rozhodné jeho subjektivní přesvědčení, je nutno uvést, že naopak není rozhodná subjektivní domněnka správního orgánu o povaze podání, neboť to může mít objektivně povahu pouze jednu.

[12] Uvedený závěr krajského soudu, že se žalovaný mohl domnívat, že se na něj stěžovatel obrací jako na orgán činný v trestním řízení, a proto nejde o žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím, je rovněž nelogický. Je totiž samozřejmé, že se stěžovatel obracel na žalovaného jako na orgán činný v trestním řízení, neboť právě takové postavení má. Ničeho to však nevypovídá o tom, že by takovému orgánu nebylo možno adresovat žádost ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, protože z logiky věci různé povinné subjekty mají různé oblasti své primární působnosti (stavební úřad, soud, policie, katastrální úřad, apod.). Rozhodná není ani okolnost zmíněná krajským soudem, že se žádost vztahovala k jednotlivým spisovým značkám.

[13] Stěžovatel ve vlastnoručně psané kasační stížnosti a jejím doplnění dále popisuje průběh svých několika trestních řízení, v nichž byl odsouzen k trestu odnětí svobody. V této souvislosti se vyjadřuje k různým nešvarům, které shledává v činnosti orgánů veřejné moci včetně soudů. Vzhledem k tomu, že se tato argumentace zcela míjí s předmětem řízení o této kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud obsah těchto podání pro nadbytečnost nereprodukuje.

[14] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[15] Stěžovatel výslovně uvedl, že kasační stížnost podává z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s. Je-li však kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (rozsudek NSS z 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS).

[16] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu kasačních námitek a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[17] Podle § 2 s. ř. s. *ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.*

[18] Podle § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. *soudy ve správním soudnictví rozhodují o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, tj. orgánu moci výkonné, orgánu územního*

pokračování

samosprávného celku, jakož i fyzické nebo právnické osoby nebo jiného orgánu, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy.

[19] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů ohledně závěru krajského soudu o nesplnění podmínek řízení z důvodu nedostatku pravomoci správních soudů (k nepřezkoumatelnosti podrobněji srov. rozsudek NSS ze 4. 3. 2022, čj. 5 As 158/2021-36, bod 18). Stěžovatel sice obecně zmínil i nesrozumitelnost napadeného usnesení, avšak jeho kasační argumentace míří výhradně do nedostatku důvodů.

[20] Touto vadou napadené usnesení netrpí. Závěr krajského soudu o odmítnutí žaloby uvedený v bodě 24 usnesení je „pouze“ vyústěním předchozího podrobného zdůvodnění v bodech 10 až 23 usnesení, kde krajský soud uvedl důvody výroku, rozvedl své úvahy, jimiž se řídil při hodnocení věci, jakož i při výkladu relevantních právních ustanovení, včetně citace judikatury Nejvyššího správního soudu. Krajský soud vyšel z toho, že i v případě žalob na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. s. ř. s. je třeba, aby se této nečinnosti dopustil orgán v rámci výkonu své působnosti ve veřejné správě (bod 18). Dále dospěl k závěru, že žalovaný ve věci vystupoval především jako orgán činný v trestním řízení, resp. jako orgán postupující primárně dle trestního řádu a zákona o státním zastupitelství, nikoli jako správní orgán dle zákona o svobodném přístupu k informacím (bod 20). Uzavřel, že není dána pravomoc krajského soudu k posuzování stěžovatelem tvrzené nečinnosti, neboť tu nelze přičíst žalovanému jako orgánu veřejné správy (správnímu orgánu) ve smyslu § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (bod 21). Krajský soud nemusel vysvětlovat, proč jde o neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. Je notorietou, že nedostatek pravomoci soudu objektivně odstranit nelze, soud se o to tedy ani nemusí pokoušet, a návrh bez dalšího odmítne (srov. např. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 1104 s. ISBN 978-80-7598-479-1, s. 361).

[21] Z uvedeného rovněž plyne, že důvodem odmítnutí žaloby nebyla skutečnost, že by stěžovatel bezvýsledně nevyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, jak se stěžovatel domnívá. Splnění této zvláštní podmínky řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu by krajský soud mohl zkoumat až v případě, že by měl dánu pravomoc věc projednat ve smyslu § 2 a § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. představující obecnou podmínku řízení. Ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s. citoval proto, že musí jít o nečinnost správního orgánu ve výše uvedeném smyslu. Vzhledem k tomu, že krajský soud žalobu stěžovatele neodmítl proto, že by stěžovatel bezvýsledně nevyčerpal prostředky ochrany, logicky ani neuváděl důvody pro takový závěr. Jejich neuvedení proto nemůže založit nepřezkoumatelnost napadeného usnesení.

[22] Podstatou dalších kasačních námitek je tvrzení stěžovatele, že jeho podání z 18. 6. 2020 doplněné 23. 6. 2020 adresované žalovanému bylo žádostí o informaci podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný proto vystupoval jako správní orgán v postavení povinného subjektu, resp. byl v tomto postavení nečinný, jelikož požadované informace neposkytl. Krajský soud podle stěžovatele dospěl

k nesprávnému závěru, že nemá pravomoc k projednání žaloby, neboť žalovaný v této věci postavení správního orgánu měl.

[23] V projednávané věci je tak mezi stěžovatelem na jedné straně a žalovaným a krajským soudem na straně druhé spor o to, zda vůbec stěžovatel výše uvedeným podáním zahájil řízení podle zákona o svobodném přístupu k informacím. V případě, že by tomu tak bylo, vystupoval by žalovaný v postavení povinného subjektu podle uvedeného zákona a tedy jako správní orgán rozhodující o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Tím by byla dána pravomoc krajského soudu k projednání stěžovatelovy žaloby, byť nikoli nutně meritornímu, neboť by nejprve zkoumal splnění dalších podmínek řízení.

[24] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že není pochyb o tom, že žalovaný jako součást soustavy státního zastupitelství je obecně povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím (rozsudek NSS ze 4. 10. 2011, čj. 2 As 93/2011-79, č. 2462/2012 Sb. NSS, body 21 a násl., či krajským soudem citovaný rozsudek čj. 4 Aps 1/2012-55). Správní soudy běžně přezkoumávají postupy státních zastupitelství při vyřizování žádostí o informace (z poslední doby např. rozsudek NSS z 9. 12. 2021, čj. 6 As 215/2021-28). Uvedené ostatně nesporně žalovaný ani krajský soud. K zodpovězení otázky, zda stěžovatel zahájil řízení podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a žalovaný byl v postavení povinného subjektu, je tak třeba zkoumat, jestli jeho podání z 18. 6. 2020 doplněné 23. 6. 2020 adresované žalovanému bylo žádostí o informaci podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

[25] Podání stěžovatele z 18. 6. 2020 bylo označeno jako „*Žádost o vydání stanoviska Mgr. Dušana Dvořákovi, nar. 12. 1. 1962 – plná moc přílohou – vydaného v souladu s dobrou správní praxí k obžalobě vedené Okresním soudem v Prostějově pod sp. zn. 2T50/2020 podané dne 6. 4. 2020*“. Následuje pět dotazů, které nejsou výslovně adresované konkrétní osobě, ale z jejich obsahu je patrné, že míří na dozorovou státní zástupkyni. Je požadováno sdělení, zda 1) navrhla potrestat policistu, který stěžovatele v rámci trestního řízení sp. zn. KRPM-26700/TČ-2019 nepravdivě a účelově obvinil; 2) zda ve výše uvedeném spisu nalezla rozhodnutí policie o tom, že dané trestní řízení představuje sloučení dvou dalších samostatně vedených trestních řízení; 3) zda ve výše uvedeném spisu nalezla stěžovatelovo oznámení ze dne 27. 1. 2019 adresované na pracovní e-maily různých justičních funkcionářů a dalších institucí, že stěžovatel vykoná „*v rámci 100 dnů kroniky předem ohlášené smrti rituální zabití uvedené v obžalobě jako vyhrožování pracovníkům přestupkové komise v Olomouci*“; 4) zda v případě, že skutečnosti obsažené v druhé otázce věděla, vysvětlí, proč v obžalobě uvádí křivé a důkazně nepravdivé obvinění; 5) proč, pokud skutečnosti uvedené v otázce třetí věděla, neuvedla mezi poškozenými další osoby, jimž oznámení adresoval. V obdobně formulovaném doplnění z 23. 6. 2020 stěžovatel požadoval dále sdělit 6) z jakého důvodu mu nebyla poskytnuta nebo nebylo přikázáno mu poskytnout ochranu svědka; 7) čeho se týkaly trestní podněty, které v červnu 2020 opakovaně předalo Okresní státní zastupitelství v Prostějově pod sp. zn. ZT 100/2019; a 8) kdy byl předán návrh ze 17. 2. 2020 na přezkum rozhodnutí Krajskému státnímu zastupitelství v Brně.

pokračování

[26] Podle § 14 odst. 2 věty první uvedeného zákona *ze žádosti musí být zřejmé, kterému povinnému subjektu je určena, a že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona* (zvýraznění NSS).

[27] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že základním vodítkem pro rozlišení toho, zda má být určitá žádost o poskytnutí informace posuzována formálním postupem dle zákona o svobodném přístupu k informacím či jiným postupem, je samotná formulace žádosti. Bylo by formalistickým a tedy nežádoucím požadavkem, aby žadatel o informaci musel ve své žádosti vždy výslovně zmínit tento zákon či dokonce odkazovat na některá jeho ustanovení. Podle § 14 odst. 2 uvedeného zákona však musí být z podané žádosti zřejmé, že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona (např. rozsudky NSS z 29. 8. 2011, čj. 8 As 57/2011-77, body 19 a 20, či z 20. 9. 2017, čj. 6 As 32/2017-38, bod 19). Vždy, a to s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu, musí správní orgán, který je jinak povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím, vážit, zda je možné obdržené podání podřadit pod režim tohoto zákona, či nikoliv. V případě, že je možné dotaz osoby vůči povinnému subjektu posoudit jako žádost o poskytnutí informace dle tohoto zákona, je třeba režimu tohoto zákona podříditi i proces jejího vyřizování, resp. odmítnutí dle § 15, i možnost procesní obrany žadatele v případě neposkytnutí informace dle § 16 či § 16a (rozsudek NSS čj. 8 As 57/2011-77, bod 18).

[28] Žalovaný vyhodnotil podání stěžovatele dle jejich obsahu jako podání týkající se probíhajícího trestního řízení, konkrétně dozorového spisu sp. zn. ZT 55/2019, a v tomto smyslu na ně dozorová státní zástupkyně reagovala. Podle krajského soudu bylo možné vyjít z toho, že i v důsledku nejasného žalobcova podání žalovaný ve věci legitimně vystupoval především jako orgán činný v trestním řízení, resp. jako orgán postupující primárně dle trestního řádu a zákona o státním zastupitelství, nikoli jako správní orgán dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Krajský soud volbu takového postupu s ohledem na konkrétní okolnosti věci vnímal jako akceptovatelnou.

[29] Podle Nejvyššího správního soudu však takový závěr, především ve světle rozsudku NSS čj. 2 As 93/2011-79, body 21 a násl., nemůže obstát. Nejvyšší správní soud totiž v tomto rozsudku dospěl k následujícím závěrům. Ve vztahu k dozorovému spisu neexistuje komplexní právní úprava nahlížení do tohoto druhu spisu, resp. přesněji řečeno, v rámci trestního řízení neexistuje nástroj, který by nahlížení do dozorového spisu státního zástupce umožňoval. Je nepochybné, že při vedení dozorového spisu státní zástupce vystupuje v pozici orgánu činného v trestním řízení, nikoliv v pozici orgánu veřejné správy. Poskytování informací vztahujících se k působnosti státního zástupce jakožto státního orgánu moci výkoné však rozhodně nelze označit za postup v trestním řízení, jehož účelem je náležité zjištění trestných činů a spravedlivé potrestání jejich pachatelů (§ 1 odst. 1 trestního řádu), přestože se požadované informace postupů orgánů činných v trestním řízení dotýkají. Žádost o informace z dozorového spisu je tak nutné vyřídit v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, s tím, že povinný subjekt musí zvážit, zda a v jakém rozsahu se uplatní příslušná zákonná omezení práva na poskytnutí informace (§ 8a a násl. trestního řádu a § 11 odst. 4 písm. a) a odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím). Soudu pak přísluší posouzení zákonnosti uplatnění tohoto omezení.

[30] Z podání stěžovatele z 18. 6. 2020 a 23. 6. 2020 je dle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že některé dotazy se týkaly obsahu dozorového spisu (listin, které se tam nachází). Shodně ostatně podání stěžovatele kvalifikoval i žalovaný ve svém vyjádření k žalobě z 8. 2. 2021, čj. SPR 135/2021-7 (na č. l. 51 spisu krajského soudu). Za této situace nemůže obstát závěr krajského soudu, že uvedené žádosti nebyly vůbec žádostmi podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a tedy ani závěr o tom, že není dána pravomoc krajského soudu k posuzování stěžovatelem tvrzené nečinnosti, neboť tu nelze přičíst žalovanému jako orgánu veřejné správy (správnímu orgánu) ve smyslu § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Krajský soud se proto měl zabývat dalšími podmínkami přípustnosti žaloby a při jejich splnění následně její důvodností, což učiní v dalším řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[32] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[33] Usnesením Nejvyššího správního soudu z 5. 10. 2021, čj. 8 As 173/2021-57, byl stěžovateli na jeho návrh ustanoven zástupce z řad advokátů, Mgr. Luděk Straka. Podle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. hradí odměnu za zastupování a hotové výdaje ustanoveného advokáta stát. Ustanovený zástupce učinil v řízení před zdejším soudem dva úkony právní služby: převzetí a příprava zastoupení a písemné podání ve věci samé, kterým byl sepsán doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Za každý úkon právní služby zástupci náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Za dva úkony jde celkem o částku 6 800 Kč. Ustanovený zástupce nedoložil, že by byl plátcem DPH. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. července 2022

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu